

PROTOKOL O POSTUPANJU PRI DOBROVOLJNOM POVRATKU ŽRTAVA TRGOVANJA LJUDIMA

Sustav suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj temelji se na poštivanju temeljnih ljudskih prava žrtava trgovanja ljudima i osiguravanju pomoći i zaštite kroz siguran smještaj, psihosocijalnu, zdravstvenu, pravnu pomoć i pravo na siguran povratak u zemlju porijekla.

Za organizaciju dobrovoljnog povratka žrtava trgovanja ljudima nadležno je Ministarstvo unutarnjih poslova, a u slučaju ako se radi o djetetu za dobrovoljni povratak je nadležno tijelo državne uprave za poslove socijalne skrbi. U provedbi sigurnog povratka Ministarstvo unutarnjih poslova i nadležno tijelo državne uprave za poslove socijalne skrbi surađuju s nadležnim državnim tijelima, međunarodnim i nevladinim organizacijama i Hrvatskim Crvenim križem. Sukladno tome, sve aktivnosti na području dobrovoljnog povratka žrtava trgovanja ljudima ostvaruju se zajedničkim i koordiniranim radom svih gore navedenih sudionika u dobrovoljnom povratku. Svrha ovog protokola je određivanje načina postupanja i nositelja obveza prilikom dobrovoljnog povratka žrtve.

I. ODLUKA O POVRATKU

Članak 1.

Povratak žrtve trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: žrtva) u zemlju povratka je u pravilu dobrovoljan i siguran.

Država povratka je u smislu ovog Protokola država porijekla žrtve odnosno država u koju se na temelju članka 7. ovog Protokola žrtva premješta.

Postupak povratka započinje odlukom žrtve o povratku.

Ako je žrtva dijete odluku o povratku donosi skrbnik.

Odluku o dobrovoljnom povratku žrtva potvrđuje pisanom izjavom na obrascu 1. iz priloga ovog Protokola.

Žrtva u postupku povratka surađuje sa svim sudionicima uključenim u povratak.

Članak 2.

Prije donošenja odluke o povratku žrtva mora biti pravovremeno informirana o svim činjenicama i pravnim posljedicama povratka.

Članovi mobilnog tima ili organizacije koje pružaju pomoć i zaštitu u sigurnom smještaju zaduženi su za informiranje žrtve o povratku.

Ako je žrtva dijete, osoba iz stavka 2. ovoga članka mora imati suglasnost skrbnika.

Žrtva će biti informirana na materinjem ili drugom stranom jeziku kojeg razumije.

Ako je žrtva nepismena biti će joj pročitana sadržaj obrasca, a umjesto potpisa na za to naznačeno mjesto staviti će se x ili neki drugi znak. U posebnoj napomeni će se naznačiti da je žrtvi pročitana sadržaj obrasca.

Obrazac o dobrovoljnom povratku, kojeg potpisuje žrtva ili skrbnik u njezino ime i osobe iz članka 2. stavka 2. ovog Protokola, je sastavni dio ovog Protokola.

Članak 3.

Ministarstvo unutarnjih poslova provodi postupak sigurnog povratka žrtve. U postupku organiziranja sigurnog povratka žrtve Ministarstvo unutarnjih poslova može surađivati s nadležnim državnim tijelima, međunarodnim i nevladinim organizacijama i Hrvatskim Crvenim križem.

Ako je žrtva dijete siguran povratak organizira Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s tijelom državne uprave nadležnim za poslove socijalne skrbi.

Troškove sigurnog povratka snosi Ministarstvo unutarnjih poslova za žrtvu, a u slučaju da je žrtva dijete u čijoj pratnji je skrbnik sve troškove povratka snosi tijelo državne uprave nadležno za poslove socijalne skrbi.

II. PROCJENA RIZIKA I SIGURNOSTI PRI POVRATKU

Članak 4.

Od identifikacije žrtve do njezina povratka u zemlju povratka provodit će se procjena rizika radi utvrđivanja stupnja sigurnosti žrtve i njezine obitelji u zemlji povratka.

Procjenu rizika i sigurnosti provodi Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s nadležnim državnim tijelima, međunarodnim i nevladinim organizacijama i Hrvatskim Crvenim križem.

Ukoliko je žrtva dijete procjenu rizika i sigurnosti provodi tijelo državne uprave nadležno za poslove socijalne skrbi.

Članak 5.

U procjeni rizika i sigurnosti tijela iz članka 4. ovog Protokola utvrdit će:

- 1. mogućnost i sigurnost povratka u mjesto u koje se žrtva želi vratiti*
- 2. ime osobe, odnosno naziv organizacije koja će preuzeti žrtvu trgovanja u zemlji povratka*
- 3. obiteljsku i socijalnu situaciju žrtve*
- 4. mogućnost sigurnog smještaja (sklonište ili alternativni smještaj)*
- 5. okolnosti koje se tiču kaznenog djela i počinitelja*
- 6. po potrebi i ostale okolnosti važne za povratak žrtve*

Članak 6.

Ukoliko to nalaže procjena rizika, žrtva se može uz njezin pristanak premjestiti u treću državu u slučaju da Republika Hrvatska sa tom državom ima sklopljen odgovarajući ugovor ili u državu odredišta ako za to postoje uvjeti.

III. POSTUPAK POVRATKA

Članak 7.

Ministarstvo unutarnjih poslova će u postupku vraćanja žrtvi osigurati potrebnu putnu dokumentaciju, ako je žrtva ne posjeduje, te će organizirati putovanje žrtve i osigurati pratnju policijskih službenika do države povratka.

U suradnji s tijelom državne uprave nadležnim za poslove zdravstvene zaštite, Ministarstvo unutarnjih poslova će, prema potrebi, organizirati zdravstveni pregled žrtve te osigurati pratnju zdravstvenih djelatnika do države povratka.

Ukoliko je žrtva dijete u postupku povratka osigurat će se pratnja skrbnika.

Članak 8.

Ministarstvo unutarnjih poslova i tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi u organiziranju povratka moraju surađivati s nadležnim državnim tijelima, međunarodnim i nevladinim organizacijama u državi povratka.

Informacije o nadležnim državnim tijelima iz stavka 1 ovoga članka Ministarstvu unutarnjih poslova i tijelu nadležnom za poslove socijalne skrbi dostaviti će, bez odlaganja, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija.

Nakon dolaska žrtve u zemlju povratka Ministarstvo unutarnjih poslova ili nadležno tijelo za poslove socijalne skrbi zatražiti će potpisivanje obrasca iz čl. 1. stavka 5. ovog Protokola od tijela u državi povratka navedenih u stavku 1. ovog članka.

Ministarstvo unutarnjih poslova, a ako je žrtva dijete tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi će o poduzetim aktivnostima iz stavka 3. ovog članka sastaviti zapisnik.

IV. SIGURAN PRIJEVOZ

Članak 9.

Dobrovoljan povratak žrtve u zemlju povratka može uslijediti nakon poduzimanja svih gore navedenih koraka.

Članak 10.

Dobrovoljan i siguran povratak žrtve u zemlju povratka provodi Ministarstvo unutarnjih poslova, Odjel za nezakonite migracije.

Članak 11.

Ministarstvo unutarnjih poslova, Odjel za nezakonite migracije će sukladno članku 75. Zakona o strancima organizirati prijevoz žrtve do odredišta vodeći brigu o njihovoj dobrobiti i zaštiti.

Ministarstvo unutarnjih poslova, Odjel za nezakonite migracije će surađivati sa nadležnim tijelima u zemlji povratka.

Ukoliko će se prijevoz žrtve organizirati putem osobnog vozila ono mora biti neoznačeno, a policijski službenici u pratnji u civilu.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Svi koji sudjeluju u postupku dobrovoljnog povratka te pružanja pomoći i zaštite žrtvama dužni su postupati u skladu s odredbama ovog Protokola.

Članak 13.

Sudionici ovog Protokola obavezni su informirati sva tijela i ustanove iz svog djelokruga o donošenju ovog Protokola te poduzeti mjere radi njegove dosljedne primjene.